

75 JAAR BEVRIJDING CONCENTRATIEKAMP AUSCHWITZ

Uit de kroniek van de Koninklijke Harmonie St. Cecilia 1836 Vaals: KONINKLIJKE HARMONIE ST. CECILIA 1836 VAALS CONCERTREIS WROCLAW POLEN mei 2004 MUZIKAAL EERBETOON IN BIRKENAU/AUSCHWITZ

Onderdeel van de concertreis van de harmonie naar Wrocław/Polen in 2004 was naast een galaconcert in het concertgebouw/studio van de Poolse radio, een openluchtconcert in Wrocław, een muzikaal bezoek aan het plaatselijke verpleeghuis en een bezoek aan ook een reis naar Auschwitz. Na enige diplomatieke heen-en-weer-correspondentie met Poolse vertaling was het gelukt om toestemming te verkrijgen een muzikaal eerbetoon te brengen in het voormalige concentratiekamp Birkenau/Auschwitz. Het zou een zeer gedenkwaardige dag worden. De eerste statie was het opvangkamp Birkenau, waar zich ook het monument voor alle slachtoffers van Birkenau/Auschwitz bevindt. Vanaf de toegangspoort voert een 1 kilometer lange rechte, met kuilen en stenen bezaaide weg, naar het monument. De weg wordt aan beide zijden geflankeerd door barakken en fundamenteën en resten van barakken, van de weg gescheiden door tussen betonnen palen gespannen hoogspanningsprikkeldraad. Langs de weg een spoorlijn die net voor het monument letterlijk en figuurlijk dood loopt. Op twee plaatsen is het prikkeldraadhekwerk onderbroken door poorten, die rechts en links toegang gaven tot de barakken, waar de mensen bij aankomst naartoe werden gedirigeerd. De harmonie en haar gevolg begaf zich ingetogen musicerend, in processie, over deze weg naar het monument, vier processiemarsen lang. Bezoekers sloten aan. De harmonie droeg een krans mee, die bij het monument gelegd zou gaan worden. Die rechte weg, deze indrukwekkende omgeving, de stilte met alleen het geluid van schoenen op grind, die formatie blauw geuniformeerde muzikanten, processiemarsen, die wel speciaal voor deze gelegenheid hadden kunnen zijn geschreven: het bezorgde menigeen een brok in de keel, ontlokte menig diepe zucht en er werd hier en daar een traan weggepikt. Het was een emotioneel beladen kilometer. Voor de Vaalser harmonie, maar ook voor eenieder persoonlijk, een historische kilometer. Burgemeester Quint nam bij het monument, waar veel bezoekers zich hadden verzameld, het woord en wees op deze plek als triest

bewijs hoezeer het met mensen en tussen mensen fout kan gaan en hoezeer zelfs in een Europa van eenheid, samenwerking en vrijheid het gevaar nog steeds op de loer ligt, inspelend op de tekst die in vele talen op de gedenkstenen bij het monument gebeiteld staat: "Laat deze plaats eeuwig een kreet van wanhoop zijn en een waarschuwing aan de mensheid". Haar toespraak maakt op iedereen diepe indruk. Taalbarrières leken geslecht, iedereen verstond en begreep waar het over ging. Samen met president Jo Kern legde zij namens de gemeente Vaals en de Koninklijke Harmonie een krans bij het monument. Na afloop sprak menigeen, aanwezige Nederlanders, Duitsers en Polen, dank uit jegens de harmonie voor dit indrukwekkende eerbetoon aan alle slachtoffers van het nazi-regiem. Iedereen zocht zelf zijn weg terug naar de uitgang, de een rechtstreeks, de ander via een zijpad, elk op zijn manier indrukken en emoties een plaats gevend. De tocht ging daarna naar het enkele kilometers verder gelegen kamp Auschwitz, waar tijdens een 2 uur durende rondleiding uitleg werd gegeven over dit concentratiekamp? Het bezoek aan Birkenau/Auschwitz maakte diepe indruk, maar ook een beetje trots dit heel speciale eerbetoon aan de slachtoffers gebracht en meegemaakt te mogen hebben.

JO KERN

